

vilde acceptere Grundlovens almindelige Bestemmelser, der faktisk give Samfundsbørgerne et Krav paa Hjælp, naar de ikke kunne forsørge sig selv. Derigennem have de et ikke alene moralsk, men ogsaa juridisk Krav, og jeg synes, det er det allermindste, man kan forlange for Samfundsbørgerne, og at der er meget lidt kommunistisk heri. Naar man fødes i et Land, hvor man lige til man dør, er underkastet alle mulige Love og Regler, og man skal yde sit Arbejde og gøre sin Pligt baade her og der, være Statens Love underkastet osv. Skulde man da ikke en Gang have et saadant Krav paa Samfundet i det hele? Hvorledes dette vilde opfylde denne Opgave, enten gennem Staten eller Kommunen, bliver et Hensigtsmæssigheds-spørgsmaal, men at man ikke, som den ærede Minister syntes at mene, moralsk havde det Krav at kunne blive fri for Sult, kan jeg ikke forstaa. Jeg kan ikke forstaa det, naar man dog forlanger, at der skal opretholdes et velordnet Samfund, og meget strengt straffer den, der tager sig selv til Rette og maakte endog ved en eller anden Forbrydelse mod det borgerlige Samfund søge at staffe sig tilstrækkeligt til at møtte sig og sine. Jeg tror derfor, at Ministeren i hvert Tilfælde bliver nødt til at gaa saa vidt at erkende Samfundets Pligt til, naar det ikke kan eller vil staffe Arbejde, at sørge for dem, der blive ude af Stand til at sørge for sig selv. Dette har man ogsaa accepteret gennem Fattigloven og andre Lovbestemmelser. Jeg kan altsaa ikke se, at man med nogen som helst Nødsnød efter alle de Krav, Samfundet stiller til Individerne, kan sige, at det er en kommunistisk Opgave at forlange, at Samfundet skal staffe Individerne enten Arbejde eller Understøttelse. Et Samfund kan faktisk ikke have Ret til at fordrø alt muligt af et Individ uden at yde det visse Ting, men det mindste, Individet kan fordrø, er dog dette at blive delagtiggjort i de Kulturgoder, som Samfundet til enhver Tid er i Stand til at yde ham, mod at Individet stiller sine Kræfter til Raadighed i Samfundets Tjeneste. Jeg synes, det er saa simpelt og logisk, at man ikke behøver at strides derom, thi hvis man vil bestræbe den enkeltes Ret til at arbejde eller saa, hvad han behøver for at leve, ved jeg ikke, hvor man kommer hen. Saa kommer man i hvert Fald ikke til ordnede Samfundsbørgerhold, men ud i det rene Anarki, thi prædiker man den Væere, at Samfundet ingen Pligt har over for Individet, har Individet heller ingen Pligter over for Samfundet, saa skriver enhver sin egen Lov. Derfor er det naturligt, at man overalt ogsaa i sin egen

Sikkerheds Interesse er gaaet den Vej i hvert Tilfælde at yde Individet et passende — nej, ikke et passende, men et nødvendigt Underhold, naar det ikke er i Stand til selv at staffe sig dette. Den ærede Minister nægtede ogsaa, at Samfundsbørgerne, naar de havde betalt deres Skatter til Staten, havde en Slags moralsk Ret til Tilbagebetaling. Hvis man tager det f. Eks. saaledes, at man undersøger, hvor meget Manden har betalt, og siger: saa meget skal du have tilbage igen, vil jeg ganske sikkert give den højtærede Minister Ret. Men hvis man tager Sagen saaledes, at man siger: jeg har, saa længe jeg kunde, efter Evne bidraget til Samfundets fælles Husholdning, nu er jeg i Trang og kan ikke hjælpe mig selv ved egne Kræfter, nu kræver jeg til Gengæld, at Samfundet hjælper mig — tror jeg, man har et saadant moralsk Krav at paabe- raabe sig.

Saa mente den ærede Minister, at selv om man vilde gaa ind paa Tanken om Statstilskud, var der den Fejl ved Lovfor- slaget, at det begrænsede sin Hjælp til Med- lemmer inden for en Organisation. Det forbyrde mig at høre denne Udtalelse, thi i alle de Reformforslag, der hidtil have været fremsatte fra Regeringens Side — eller fra Højres Side vil jeg hellere sige, da den nuværende højtærede Indenrigsminister ikke var Medlem af Regeringen paa det Tidspunkt, da de Forslag, jeg her siterer til, kom frem — nemlig det af den tidligere Finansminister fremsatte Forslag om Alder- domsforsørgelse og det Forslag, som blev vedtaget og nu er gældende Lov angaaende Sygeforsikringsinstitutionen, der har man accep- teret det Princip, at den enkelte, naar han, enten inden for en Forening, som i Syge- kasserne, eller enkeltvis, men dog inden for de Kammer, der gives i Loven, havde for- sikret sig mod Følgerne af Alderdom eller Sygdom, i Egenstaa af Medlem af denne Kreds erholdt en Understøttelse eller et Til- skud til det, han selv bidrog til det nævnte Formaal. Man har med andre Ord be- standig hævdet den Doktrin: Hjælp til Selvhjælp, og derfor har jeg tænkt mig, at naar vi fra socialistisk Side fremsatte et Forslag som det foreliggende, vilde det netop i Princippet falde sammen med det, som man hele Tiden havde raabt paa, naar der skulde være Tale om Hjælp, nemlig Hjælp til Selvhjælp. Jeg anser det ikke for at være det bedste Princip, men noget, man kun gør, naar man ikke kan komme ud anden Vej. Jeg synes i mange Maader bedre om det Forslag, der blev fremsat af 8 Folketings- mænd i 1887 om Understøttelsekasser, hvori